

ΤΟΜΟΣ Α΄.

ΤΕΥΧΟΣ Γ. & Δ.

ΘΡΑΚΙΚΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

“ΘΡΑΚΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ,”

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΟΥΝΤΑΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΑΡΙΣΤ. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΣ

ΣΤΙΛΠ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠ. ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

ΠΟΛΥΔ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ

ΘΡΑΚΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ — ΜΕΓΑΡΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤ — ΒΟΥΛΗΣ 18

1928

ΑΝ. Κ. Π. ΣΤΑΜΟΥΛΗ

ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ

Ἡ ἐξέτασις τῶν τοπωνυμίων ἀνεπτύχθη σήμερον εἰς ἰδιαιτερον κλάδον τῶν ἱστορικῶν ἐπιστημῶν μεγάλας παρέχουσα ὑπηρεσίας εἰς τὰς ἀδελφὰς ἱστορικὰς ἐπιστήμας Ἱστορίαν, Ἀρχαιολογίαν, Γλωσσολογίαν καὶ Ἐθνολογίαν. Διὰ τοῦτο ὁ ἀναλαμβάνων τὴν ἐξέτασιν τῶν τοπωνυμίων τόπου τινὸς πρέπει νὰ κατέχη καλῶς τὴν Ἱστορίαν τοῦ τόπου καὶ κυρίως νὰ εἶναι καλῶς κατηρητισμένος εἰς τὴν Γλωσσολογίαν καὶ τὰς συγγενεῖς πρὸς αὐτὴν ἐπιστήμας, διὰ νὰ δυνηθῆ νὰ ἀνυπάγῃ τοὺς σημερινοὺς παρεφθαρμένους τύπους εἰς τὴν ἀρχαίαν. Παρ' ἡμῖν ἤρχισε νὰ προάγεται ὁ κλάδος οὗτος διὰ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Μενάρδου, τοπωνυμικὸν τῆς Κύπρου, ἐν Ἀθηνᾶ τ. 18, σ. 315—421, τοῦ Ἀμάντου, Die Suffixe der Neugrichischen Orstamen 1903, καὶ Τοπωνυμικά, ἐν Λεξικογρ. Ἀρχεῖω Ε'. 58—64, Δραγούμη Στ., Ἱστορικά καὶ Τοπωνυμικά, ἐν Ἀθηνᾶ, τ. 26 σ. 2—26, τοῦ Χατζιδάκι, περὶ τοῦ ἐτύμου τῆς λ. Μεσαρεά, καὶ Μυστρᾶς ἐν Γλωσσολογικαῖς Μελέταις σ. 1—203 κ. ἀλλαχοῦ, τοῦ Μηλιεράκι Α, ἐν Δελτ. Ἱστορ. καὶ Ἐθνολ. Ἐταιρ. Δ. 423—25 ἔνθα περαπέμπει ὁ συγγραφεὺς καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας ἐργασίας αὐτοῦ, Νίκου Βέη, Συμβολαὶ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν γεωγραφίαν τῆς Ἑλλάδος (ἐν Βερολίνῳ 1915, γερμανιστί),—Παπαδοπούλου Ἀνθ., Τοπωνυμικά καὶ Ἐθνικά ἐν Πόντῳ, ἐν Λεξικογρ. Ἀρχεῖω 201—209,—Παντελίδου Χρ. Τοπωνυμικά καὶ Ἐπώνυμα, ἐν Κυπριακοῖς Χρονικοῖς, Β'. 1—10—Καὶ μεμονωμένας πολλὰς διατριβὰς δύναται νὰ ἀνεύρη ὁ ἀναγνώστης ἐν Ἑλληνικοῖς περιοδικοῖς.

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ παρόντος δὲν ἔχει τὴν ἀξίωσιν ὅτι προσφέρει ἐπιστημονικὴν πραγματείαν, ἀλλ' ἀπλῶς ὑλικόν, τὸ ὅποιον δύναται νὰ ἐξετασθῆ ὑπ' ἄλλων εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἀσχολουμένων. *Τὰ «Θρακικά»*

Ἀγγοῦρια. Ἀγροκήπιον ἐπὶ τῆς παραλίας σχεδὸν τῆς Προποντίδος κείμενον. Τουρκιστί «Ἀγγοῦρια τσιφλιγί». Σύνορα αὐτοῦ τὸ χωρίον Ἀμπαρλί πρὸς ἀνατολάς. Τρακάτια πρὸς βορρᾶν καὶ Γαρδᾶς πρὸς δυσμὰς. (Ἰδὲ προάστεια Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ τὸν Μικρὸν Τσεκμετζέν).

Φαίνεται ὀνομασθῆν οὕτως ἀπὸ Μιχαὴλ πραιποσίτου τοῦ Ἀγγοῦρη,

ἀκμάσαντος περί τὰ 866 μ. Χ. Τοῦτον ἀναφέρει Λέων ὁ Γραμματικὸς ἐν τῇ στέφει Βασιλείου αὐτοκράτορος (ἔκδ. Βενετίας σ. 370).

Φώτιος ὁ Πατριάρχης ἐν ἐπιστολῇ αὐτοῦ ἀναφέρει «κατὰ τοὺς ἀγρουρίους». Ἀναφέρεται δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Χωνιάτου (ἔκδ. Βόννης σ. 432) «Ἀγγουρίου μονή».

Ἀμύντος, Φιλιμπόξ. Ἀμφοτέρα τὰ ἄνωθι ἀγροκήπια εὐρίσκονται ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μεγάλου Τζεκμετζέ. Τὸ μὲν Φιλιμπόξ σημειούμενον ἐν τῷ χάριτι τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν περίξ Γ. Χρυσογένη (1907) μεταξὺ Ἐμαρλή καὶ Σεφιλάρ, τὸ δὲ Ἀμύντος παρὰ τὸ Ἀμπαρλή εὐρισκόμενον,

Δὲν γνωρίζω ἂν ἀναφέρονται παρὰ τινος τῶν Ἑλλήνων ἢ τῶν Βυζαντινῶν συγγραφέων· ἀλλ' ἢ ἐν ὀλίγῃ ἀποστάσει ἀμφοτέρων ὑπαρξίς Φιλίππου καὶ Ἀμύντου μᾶς φέρει εἰς τὴν μνήμην Φίλιππον τὸν Ἀμύντου τὸν πατέρα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ τὴν παρ' ἐκείνου πολιορκίαν τοῦ Βυζαντίου (340 – 339 π. Χ.), πρὸς δὲ τούτοις τὸ ἐν Στράβωνος Ζ' 320 χωρίον: «ὑπέγκειται δὲ τοῦ Βυζαντίου τὸ τῶν Ἀστῶν ἔθνος ἐν ᾧ πόλις Καλύβη Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου τοὺς πονηροτάτους ἐνταῦθα ἰδρυσαντος».

Βενέτικα. Θέσις ἐν τῇ Προποντίδι ἔμπροσθεν τῆς Ἡρακλείας ἐνθα ἠλιεύοντο τὰ ἐξαιρετικά τὴν γεῦσιν στρεΐδια. Τὸ ὄνομα δὲ τῆς θέσεως βεβαίως θὰ ἔχη σχέσιν μὲ τοὺς πολλοὺς Βενέτους τοὺς ἀντιπάλους τῶν Προσίνων.

Γαρδάς. Χωρίον τῆς ἐπαρχίας Μεγ. Τσεκμετζέ πολιτικῶς, ἐκκλησιαστικῶς δὲ τῆς ἐπαρχίας Δέρκαν, κατοικούμενον ἀπὸ 150 περίπου Ἑλληνικὰς οἰκογενείας. Εἰκάξω δὲ ὅτι ὠνομάσθη οὕτω ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸ 1081 πατριαρχεύσαντος Εὐστρατίου Γαρδιά.

Γεροστάνη. Θέσις γραφικὴ ἐν τῷ χωρίῳ Δελιόνες, ἐπαρχία τῆς Σηλυβρίας ἐνθα καὶ ἅγιοσμα ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου εἰς τοῦ ὁποίου τὴν μνήμην κατ' ἔτος ἐγίνετο πανήγυρις, εἰς ἣν μετέβαινον ἀρκετὰ οἰκογένειαι ἐκ τῶν περίξ. Ἀλλὰ καὶ καθ' ὄλον τὸ ἔτος μετέβαινον ἐκεῖ διὰ τὴν χάριν, ἔχοντες καὶ τὸ φαγητόν των. Ἔχει δὲ τοῦτο τὸ ἰδιάζον ὅτι ὁ πάσχων ταχέως ἰατρευέτο ἢ καὶ ἂν δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἰατρευθῆ, ταχέως τῶν τοῦ βίου ἐρευνῶν καὶ θλίψεων ἀπηλλάττετο. Τὸ ὄνομα τοῦτο, ὡς πᾶς τις βλέπει, ἐκ τοῦ «γέρος» καὶ «στάνη» σύνθετον ὄν, δικαιώνει ἀρκετὰ τὸν Βερναρδάκη Δ (:) πικρῶς κάπως μεμψάμενον τὸν Παπαρρηγόπουλον, ὅστις ἐν τῇ Ἑλληνικῇ αὐτοῦ ἱστορίᾳ θεωρεῖ τὴν λέξιν Σλαυϊκῆν. Κατὰ τὸν Βερναρδάκη λοιπὸν ἢ λέξις προφανῶς ἑλληνικὴ ἐκ τῆς ρίζης «στα» ἐξ ἧς καὶ «σταθμός». Λοιπὸν ἢ κατοικία γέρου τινός, ὅχι βεβαίως Βουλγάρου ἢ Σλαύου, διότι μεταξὺ τῶν Ἑλληνικωτάτων χωρίων Δελιόνες καὶ Σηλυβρίας δὲν θὰ εἰσεχώρει στάνη Σλαυϊκῆ.

Δέρκων λίμνη. **Δέρκοι** χωρίον. Τὸ χωρίον **Δέρκοι** ὡς καὶ ἡ ἀπ' αὐτοῦ καθά τινες λέγουσι λαβοῦσα τὸ ὄνομα λίμνη, δὲν γνωρίζω ἀπὸ ποίας ἐποχῆς ἀναφέρεται ἐν τοῖς ἱστορικοῖς. Ὁ κ. Μ. Γεδεὼν ἐν ταῖς περὶ τῆς Μητροπόλεως Δέρκων σημειώσεσιν αὐτοῦ ἀναφέρει πρῶτον αὐτῆς ἐπίσκοπον μνημονευόμενον παρευρεθέντα ἐν τῇ Ζ' Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ τῷ 187 μ. Χ. Ἦδη ὡς πρὸς τὴν ἐτυμολογίαν τοῦ ὀνόματος ὑποβάλλω ἐνταῦθα τὴν εἰκασίαν μου ὅτι ὁ Ἀθήναιος ἐν βιβλίῳ Γ' 118 ἀναφέρει ποταμὸν (ὄχι λίμνην εἶναι ἀληθές) *Δέλκωνα «ἀφ' οὗπερ τὸν ἰχθῦν «δέλκωνον» ἀλίσκεσθαι καὶ ταριχεύεσθαι»*.

Ἀπὸ τῆς ἀρχαίας λοιπὸν ὀνομασίας «δέλκων» τροπῇ τοῦ «λ» εἰς «ρ» νομίζω τό τε χωρίον καὶ ἡ λίμνη. Ὁ Ἀθήναιος πράγματι γράφει χωρίον χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ τὸ μέρος ἐν ᾧ εὗρίσκετο ὁ ποταμός, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλου εἶνε γνωστὸν ὅτι οἱ μεγάλοι ἰχθύς ταριχεύονται, μᾶλλον ἐν ταῖς λίμναις καὶ ἕως ὁ Εὐθύδημος, οὗτινος χωρίον ὁ Ἀθήναιος σημειοῖ, ἀδιαφόρως ἀναφέρει ἀντὶ λίμνης ποταμὸν· οἱ δὲ εἰδήμονες καὶ πάλιν κρινέτωσαν. Γνωστὸν δὲ τοῖς πᾶσιν ὅτι νῦν ἡ Κωνσταντινούπολις ἀπὸ τῆς λίμνης ταύτης ὑδρεύεται.

Ζάκα - δερές. Ἐν Δελιόνες χωρίῳ τῆς Θράκης. Ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ χωρίου Δελιονῶν τῆς ἐπαρχίας Σηλυβρίας ὑπάρχει ρύαξ ὀνομαζόμενος «Ζάκα - δερές». Ἐπὶ πολὺ ἠπόρουν περὶ τοῦ ὀνόματος, ὅτε συνήνησα τοῦτο ἐν τῇ Ἀλεξιάδι Ἀννης τῆς Κομνηνῆς, ὡς σημαίνοντος «ἐνέδραν», ὥστε καὶ ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν αὐτὸν «ρύακα ἐνέδρας». Τὴν ἰδέαν ταύτην ἐνδυναμόνουσι τὰ ἀκόλουθα, ἅτινα ἀναγινώσκονται ἐν τῇ πραγματείᾳ τοῦ μακαρίτου Σάθα «Ἕλληνες στρατιῶται ἐν τῇ Δύσει» ἐν Ἐστίᾳ 1885 Ἰουνίου 16 σελ. 404. «Ἐν τῇ περὶ ἧς ὁ λόγος τακτικῇ (τῇ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ σωζομένῃ) ἡ ὑπὸ τοῦ ἐλαφροῦ ἰπικιοῦ ἐκτελουμένη ἐνέδρα ὀνομάζεται «σάκα» ἢ «τσάκα» τοῦ ἡμετέρου λαοῦ = παγίς (ἀρχ. σάγη) ἐκ τῆς λέξεως ταύτης παράγονται οἱ τσάκονες οὐδὲν ἄλλο ὄντες ἢ «χωσιάριοι = παγιδενταί, ἐνεδρῶν περὶ τούτων πολλὰ εἶπον ἐν προλεγομένοις τοῦ Δ' τόμου τῶν Μνημείων». ¹⁾

Καλαβρῆ (Γκελέβρη Τουρκιστί). Χωρίον μικρὸν τῆς ἐπαρχίας Σηλυβρίας βορειοδυτικῶς αὐτῆς, εἰς ἀπόπτασιν 12 ὥρῶν κείμενον καὶ ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ τὴν ἐπαρχίαν Ἡρακλείας, κατοικούμενον ἕως πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀπὸ 8-10 οἰκογενείας Ἑλληνικὰς ἔχον καὶ ναὸν ἐπὶ ὀνόματι τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, γινομένης καὶ πανηγύρεως κατὰ τὴν 6ην Αὐγούστου (τῆς Μεταμορφώσεως). Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν κατώκισεν ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις

¹⁾ Ἴσως ἡ λέξις τῆς ἀπλοελληνικῆς «τσακόνω» = συλλαμβάνω, παρήχθη ἐκ τοῦ «σάκα» «τσάκα» ἔχουσα ἐν ἀρχῇ τὴν σημασίαν «συλλαμβάνω διὰ παγίδος» καὶ ἀκολούθως ἀπλῶς συλλαμβάνω.

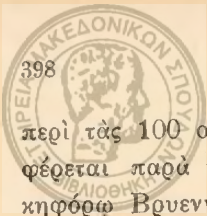
Δέρκων λίμνη. **Δέρκοι** χωρίον. Τὸ χωρίον **Δέρκοι** ὡς καὶ ἡ ἀπ' αὐτοῦ καθάτινες λέγουσι λαβοῦσα τὸ ὄνομα λίμνη, δὲν γνωρίζω ἀπὸ ποίας ἐποχῆς ἀναφέρεται ἐν τοῖς ἱστορικοῖς. Ὁ κ. Μ. Γεδεὼν ἐν ταῖς περὶ τῆς Μητροπόλεως Δέρκων σημειώσειςιν αὐτοῦ ἀναφέρει πρῶτον αὐτῆς ἐπίσκοπον μνημονευόμενον παρευρεθέντα ἐν τῇ Ζ' Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ τῷ 187 μ. Χ. Ἦδη ὡς πρὸς τὴν ἐτυμολογίαν τοῦ ὀνόματος ὑποβάλλω ἐνταῦθα τὴν εἰκασίαν μου ὅτι ὁ Ἀθηναῖος ἐν βιβλίῳ Γ' 118 ἀναφέρει ποταμὸν (ὄχι λίμνην εἶναι ἀληθὲς) *Δέλκωνα «ἀφ' οὗπερ τὸν ἰχθῦν «δέλκωνον» ἀλίσκεσθαι καὶ ταριχεύεσθαι»*.

Ἀπὸ τῆς ἀρχαίας λοιπὸν ὀνομασίας «δέλκων» τροπῇ τοῦ «λ» εἰς «ρ» νομίζω τό τε χωρίον καὶ ἡ λίμνη. Ὁ Ἀθηναῖος πράγματι γράφει χωρίον χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ τὸ μέρος ἐν ᾧ εὕρισκετο ὁ ποταμός, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλου εἶνε γνωστὸν ὅτι οἱ μεγάλοι ἰχθῦς ταριχεύονται, μᾶλλον ἐν ταῖς λίμναις καὶ ἴσως ὁ Εὐθύδημος, οὔτινος χωρίον ὁ Ἀθηναῖος σημειοῖ, ἀδιαφόρως ἀναφέρει ἀντὶ λίμνης ποταμὸν· οἱ δὲ εἰδήμονες καὶ πάλιν κρινέτωσαν. Γνωστὸν δὲ τοῖς πᾶσιν ὅτι νῦν ἡ Κωνσταντινούπολις ἀπὸ τῆς λίμνης ταύτης ὑδρεύεται.

Ζάκα - δερές. Ἐν Δελιόνες χωρίῳ τῆς Θράκης. Ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ χωρίου Δελιονῶν τῆς ἐπαρχίας Σηλυβρίας ὑπάρχει ρυάξ ὀνομαζόμενος «Ζάκα - δερές». Ἐπὶ πολὺ ἠπόρουν περὶ τοῦ ὀνόματος, ὅτε συνήντησα τοῦτο ἐν τῇ Ἀλεξιάδι Ἄννης τῆς Κομνηνῆς, ὡς σημαίνοντος «ἐνέδραν». ὥστε καὶ ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν αὐτὸν «ρυάκα ἐνέδρας». Τὴν ἰδέαν ταύτην ἐνδυναμόνουσι τὰ ἀκόλουθα, ἅτινα ἀναγινώσκονται ἐν τῇ πραγματείᾳ τοῦ μακαρίτου Σάθα «Ἑλληνες στρατιῶται ἐν τῇ Δύσει» ἐν Ἐστία 1885 Ἰουνίου 16 σελ. 404. «Ἐν τῇ περὶ ἧς ὁ λόγος τακτικῇ (τῇ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ σωζομένῃ) ἡ ὑπὸ τοῦ ἐλαφροῦ ἱππικοῦ ἐκτελουμένη ἐνέδρα ὀνομάζεται «σάκα» ἢ «τσάκα» τοῦ ἡμετέρου λαοῦ = παγὶς (ἀρχ. σάγη) ἐκ τῆς λέξεως ταύτης παράγονται οἱ τσάκονες οὐδὲν ἄλλο ὄντες ἢ «χωσιάριοι = παγιδευταί, ἐνεδροὶ περὶ τούτων πολλὰ εἶπον ἐν προλεγομένοις τοῦ Δ' τόμου τῶν Μνημείων». ¹⁾

Καλαβρῆ (Γκελέβρη Τουρκιστί). Χωρίον μικρὸν τῆς ἐπαρχίας Σηλυβρίας βορειοδυτικῶς αὐτῆς, εἰς ἀπόπτασιν 12 ὥρων κείμενον καὶ ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ τὴν ἐπαρχίαν Ἡρακλείας, κατοικούμενον ἕως πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀπὸ 8-10 οἰκογενείας Ἑλληνικὰς ἔχον καὶ ναὸν ἐπὶ ὀνόματι τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, γινομένης καὶ πανηγύρεως κατὰ τὴν 6ην Αὐγούστου (τῆς Μεταμορφώσεως). Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν κατῴκισεν ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις

¹⁾ Ἴσως ἡ λέξις τῆς ἀπλοελληνικῆς «τσακῶνα» = συλλαμβάνω, παρήχθη ἐκ τοῦ «σάκα» «τσάκα» ἔχουσα ἐν ἀρχῇ τὴν σημασίαν «συλλαμβάνω διὰ παγίδος» καὶ ἀκολούθως ἀπλῶς συλλαμβάνω.

περί τὰς 100 οἰκογενείας Τούρκων μεταναστῶν. Τὸ χωρίον τοῦτο ἀναφέρεται παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς συγγραφεῦσιν, Ἄννα Κομνηνῇ καὶ Νικηφόρῳ Βρυεννίῳ (Τ. 127 σ. 181), κατὰ τὰς πέριξ αὐτοῦ μάχας περὶ τὰ 1080 μ. Χ. Ὅμοίως καὶ εἰς τὸ Χρονικὸν Πασχάλιον, Κουροβαλάτην Ἰωάννην καὶ Ζωναρᾶν. Γράφουσι δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ Καλαβρὴν καὶ Καλαβρῦν. Ὁ Ζωναρᾶς μάλιστα σημειοῖ «διὰ τὸ κατάρρουν εἶναι τὸν τόπον βρῦσεων ὑδάτων πολλῶν τε καὶ ἀγαθῶν ὀνομασθῆναι οὕτω», καὶ πράγματι δι' αὐτοῦ διέρχεται ποτάμιον κινουὲν δύο νερομύλους. Ἐγὼ ὅμως μεθ' ὅσα οἱ Βυζαντινοὶ συγγραφεῖς γράφουν, ὑποβάλλω εἰς τὴν γνώμην τῶν ἀρμοδίων ὅτι μᾶλλον πρέπει νὰ γράφεται *Καλαβρία* κατὰ τὸ: *Σηλυβρία, Μεσημβρία, Πολιτνοβρία* καθόσον καὶ ἐν ἐπιγραφαῖς τῆς βορείου Θράκης σημειοῦνται.

Καλοφέρη (ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ). Χωρίον ἢ κωμόπολις ἀνθοῦσα καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ὅπου ὡς εἶχον ἀκούσει ὑπῆρχον καὶ Ἑλληνικὰ σχολεῖα, παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Αἵμου πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Καρλίβου. Τὸ ὄνομα ὅμως εἶναι Ἑλληνικὸν ἔχον σχέσιν μὲ τὸ *Καλοφέρης* καὶ *Καλόφερος*. Ἴδου τί ἀναγινώσκωμεν περὶ Ἰωάννου Λασκάρεως *Καλοφέρου* ἐν ἱστορίᾳ Φραγκοκρατίας ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ Μίλλερ Τ. Β' σ. 18 ἔνθα ἀπεικονίζεται καὶ σφραγὶς αὐτοῦ. «*Σημειῶσαι ὅτι αἱ Ἰόνιοι νῆσοι εἶχον δύο βαρονείας . . . ὁ Ἀμαδαῖος εἶχεν ἐπ' ἐσχάτων παραχωρήσει τὴν Κεφαλληνίαν μετὰ τῆς Ἰθάκης καὶ Ἕλληνα βοηθὸν αὐτοῦ τὸν Ἰωάννην Λάσκαρον Καλόφερον*». Ἀπὸ τούτου ἢ ἄλλου τινος ὁμωνύμου θὰ εἶχε πιθανῶς τὸ ὄνομα ἢ κωμόπολις αὕτη.

Κλαδιανὰ. Ἀγροκήπιον τῆς ἐπαρχίας Μεγάλου Τζεκμετζέ πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἐξαστέρου ἀνήκον εἰς οἰκογένειαν Ὄθωμανικὴν κατοικοῦσαν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἐντὸς τῶν γαιῶν του τὰς ὁποίας ἐκαλλιέργουν Ἐξαστερινοὶ καὶ Νεοχωρῖται ἔχει καὶ δάσος. Περὶ τοῦ ἀγροκηπίου τούτου ἤκουσα παρὰ χωρικῆς ἕξ Οἰκονομείου ὅτι ἄλλοτε ἦτο Ἑλληνικὸν χωρίον καὶ ὅτι γενομένης σφαγῆς τῶν κατοίκων αὐτοῦ πρὸ 150—200 ἐτῶν, οἱ περισωθέντες κάτοικοι κατέφυγον εἰς τὸ Οἰκονομεῖον. Ὁ δὲ πρωτοσύγγελος τῆς Μητροπόλεως Σηλυβρίας κ. Διονύσιος μοι εἶπεν ὅτι ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἐκκλησίᾳ Οἰκονομείου ὑπάρχει Εὐαγγέλιον παλαιὸν μὲ ἐπιγραφὴν « ἱερῶς τοῦ χωρίου Κλαδιανῶν ».

Κλαδάδες μνημονεύονται ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἀρκετοί. «Κλάδος βασιλικὸς σπαθᾶριος καὶ στρατηγὸς Ἑλλάδος» ἐν Μολυβδοβούλλῳ (Ἐφημ. Νομισμ. 1906 σ. 137). Ὁ δὲ Μίλλερ «Ἱστορ. Φραγκοκρατίας ἐν Ἑλλάδι Τ. Β' σ. 228—9 λέγει «ἦτο δὲ ὁ Κλαδῆς τῶν τελευταίων Πελοποννησίων μαχητῶν τῶν ὑποταχθέντων εἰς τὸν Μωάμεθ καὶ ὁ πορθητὴς εἶχε θεωρήσει συντετὸν νὰ παραχωρήσῃ εἰς αὐτὸν στρατιωτικὸν τιμᾶριον» Τὰς ἀνδρα-

γαθίας τῶν Κλαδάδων ὁ περιεργος ἀναγνώστης δύναται ν' ἀναγνώσῃ ἐν Ἑστία 1885 σ. 469—82, 83, 84 (ὑπὸ Σάθα), καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν Ἴονίων νήσων ὑπὸ Μακρυγιάννη (Τ. Β'. σ. 478) καὶ «Ἀρχαῖα ἱστορικὰ γεγονότα τῆς οἰκογενείας τῶν κομήτων Κλαδαίων ἀπὸ τοῦ 1330—1803. Ἀθήνησι 1872». Καὶ εἰς Νέον Ἑλληνομνήμονα Τ. Η'. 1902 σ. 470 «ἡ σημαία τοῦ Κροκοδείλου Κλαδᾶ ἦτον ἐρυθρᾷ μετὰ δικεφάλου ἀετοῦ». Καὶ εἰς τὰ ὑπὸ Νίκου Βέη Χρονικὰ Πετροπούλεως 1904 γραφέντα σ. 71. Ἀπὸ τῆς οἰκογενείας λοιπὸν τούτων νομίζω ὅτι ὠνομάσθη τὸ χωρίον τούτο.

Σχετικῶς ἀναφέρω συμβὰν «ἱστορικομυθολογικόν», ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ ἔχον τὴν ἀρχήν, ὡς μοὶ τὸ διηγῆθησάν τινες, ἐν οἷς καὶ μέλες τῆς ἱστορικομυθολογικῆς οἰκογενείας :

«Κάτοικος τοῦ χωρίου Οἰκονομειοῦ εἶχε τὰ πρόβατά του εἰς χωρίον παρὰ τὰ Κλαδιανά. Τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων διὰ τὰ ἐορτάσῃ μετὰ τῶν οἰκείων εἰς τὸ χωρίον του, νύκτα ἐξεκίνησε δι' αὐτό. Πλησιάσας εἰς τὸ δάσος Κλαδιανῶν ἠσθάνθη ποδοβολήτῳ δόσας δὲ προσοχὴν εἶδε δεκαπέντε εἴκοσι ὠραίας νέας χορευούσας. Διὰ τὰς παρατήρησιν καλύτερον ἐκρύβη ὀπισθεν κορμοῦ δένδρου. Μεταξὺ τῶν χορευουσῶν ἄλλων ὠραίων μία τοῦ ἐφάνη ὠραιότερα καὶ ταύτην εἰς τρίτον γύρον τοῦ χοροῦ, ὅταν ἐπέρασαν αἱ νεραίδες πρὸ τοῦ δένδρου, ἠθέλησε νὰ συλλάβῃ καὶ ἀρπάσας τὸ κάλυμμά της προσεπάθει νὰ τὴν κρατήσῃ. Εὐθὺς μετὰ τοῦτο αἱ ἄλλαι Νεραίδες ἐγένοντο ἄφανται, αὐτὴ δὲ παρεκάλει αὐτὸν νὰ τῇ ἀποδώσῃ τὸ φακίολι της. Ἐνόησεν οὗτος ὅτι τοῦτο ἦτο τὸ μέσον τῆς αἰχμαλωσίας καὶ ὄχι μόνον δὲν τῆς τὸ ἀπέδωκεν, ἀλλὰ τὴν κατέπεισε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Οὕτως συνώδευσεν αὐτὸν εἰς τὸ Οἰκονομειον, ἔνθα συνέζων τεκνοποιήσαντες. Μετὰ τινα ἔτη γενομένου γάμου, προσεκλήθη καὶ ὁ ἐν λόγῳ κύριος προσλαβὼν καὶ τὴν σύζυγόν του. Εἰς τὸν ἐπακολουθήσαντα χορὸν αἱ χορευούσαι ἐζήτουν καὶ τὴν νεραΐδι νὰ χορεύσῃ. Αὐτὴ εἰς τὴν ἐπιμονὴν αὐτῶν εἶπεν ὅτι τότε θὰ χορεύσῃ ὅταν ὁ σύζυγός της τὴν δόσῃ τὸ φακίολι της. Οὗτος ἐν τῇ εὐθυμίᾳ λησμονήσας τὰς δυνατὰς συνεπειὰς ἐπῆγεν εἰς τὴν πλησίον οἰκίαν του καὶ ἔφερε τὸ φακίολι. Ἦν σύζυγος ἅμα λαβοῦσα αὐτὸ τὸ ἐφόρεσε καὶ ἀφ' οὗ ἔκαμε τρεῖς γύρους ὅπου ὅλοι τὴν ἐθαύμασαν, ἔγινεν ἄφαντος, καὶ οὕτως ἔμεινεν αὐτὸς μὲ τὰ τέκνα του, τὰ ὅποια οἱ χωρικοὶ ὠνόμαζον «νεραϊδόσσογα». Ταῦτα κατὰ διήγησιν γράϊας Οἰκονομειώτισσας. Ἦμουν εἰς περιέργειαν πολλὴν νὰ μάθω καὶ παρὰ τῶν ἄλλων Οἰκονομειωτῶν τί ἰδέαν εἶχον περὶ τοῦ θρύλου τούτου, ὅτε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εἰς ἕκ τῶν προκριτῶν τοῦ χωρίου Οἰκονομείου ἐπισκεφθεὶς με ἐν τῇ οἰκίᾳ μου, μὲ εἶπεν ἀδιστακτικῶς ὅτι αὐτὰ εἶναι ἀληθῆ ὡς τὸν διεβεβαίωσαν οἱ ἰδιοὶ τοῦ καὶ ὅτι καὶ αὐτὸς εἶναι ἐκ τοῦ γένους ἐκείνου. Καὶ εἰς τὴν ἐρώτησίν μου ἂν ἔχουν τι μαρτύριον, μοὶ εἶπεν ὅτι αὐτὸς ἔχει τοιοῦτον εἰς τὴν κνήμην του, μᾶς ἔδειξεν δὲ εἶδος ἀποτυπώματος κλώνου. Ὁ ἐν λόγῳ κύριος καλοκαμωμένος, ζῳηρὸς καὶ ἀρκετὰ ἔξυπνος δὲν γνωρίζω ἂν ἐν πεποθηθεῖ ὠμίλει.

Κόσκουρη. Χωρίον μετὰξὺ Κεσσάνης καὶ Αἴνου κατοικούμενον (πρὸ τοῦ διωγμοῦ) ὑπὸ ἑκατὸν πενήκοντα Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν. Συγγενῆ καὶ ἀρκετὰ ὁμοιάζοντα ὀνόματα εὐρίσκομεν παρὰ Προκοπίῳ τῷ Καισαρεῖ ἐν τῷ «περὶ κτισμάτων» καὶ ἐν μὲν τοῖς φρουρίοις, ἅτινα ἀπαριθμοῖ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «ἐν Ροδόπῃ τὰ καινούρια» σημειοῖ Κουσκάβιρι καὶ Κούσκουλις, ἐν δὲ «τοῖς Μυσῖας παρὰ ποταμὸν Ἰστρον» «Κούσκορι καὶ Κούσκουλια».

Κούναλη. Συνοικία Χριστιανική (δὲν γνωρίζω ἂν Ἑλληνική ἢ Ἀρμενική) ὀνομάζεται ἐν Ραιδεστώ *Κούναλη* ἢ *Κούραλη*. Περὶ τὰ 1200 μ. Χ. ἔζη *Κουνάλης* Νικηφόρος διὰ τὸν ὁποῖον ὁ κύρ Ἀλέξιος Λαμπηνὸς ἔκαμε «Μονφδιάν» (Νέος Ἑλληνομν. 1914 σ. 359, καὶ ὁ Migne T. 152, σ. 152 ἀναφέρει *Κούναλην* Γεώργιον ἀκμάσαντα 1323—1332 μ. Χ.

Κούρτ-ντερές. Λύκος ποταμός (;). Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σηλυβρίας διὰ τοῦ ἀγροκηπίου Καρά-Σινᾶν ῥέει ποτάμιον ὀνομαζόμενον Τουρκιστὶ Κούρτ-ντερές (=ποταμός—Λύκος—Λυκοπόταμος). Παρὰ τῷ Μαλαλᾷ (Βιβλ. + σ. 263—4) ἀναγνώσκομεν «... καὶ εἰσελθὼν (Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεύς) εἰς Βυζούπολιν¹⁾ τὴν νῦν λεγομένην εὐτυχῶς Κωνσταντινούπολιν ἐποίησε καὶ ἐκεῖ πολλὰ τελέσματα παρακληθεὶς ὑπὸ τῶν Βυζαντιῶν, τὸ τῶν πελαργῶν καὶ τὸ τοῦ Λύκου ποταμοῦ, τοῦ κατὰ μέσον τῆς πόλεως παρερχομένου...»

Ὡς βλέπει τις ἄνωθι ἐν Βυζαντίῳ ὑπῆρχε ποταμός Λύκος· μὲ τὸ ἴδιον ὄνομα θὰ ὠνομάζετο καὶ ὁ νῦν ἐν ἐπαρχίᾳ Σηλυβρίας Κούρτ-ντερές ἀντὶ τοῦ Λύκου μετονομασθεὶς «Κούρτ».

Κουτλουμούς. Ἀγροκήπιον ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σηλυβρίας.

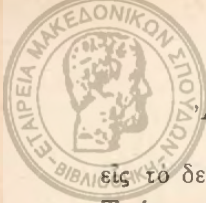
Εἰς τὸν Ζωναρᾶν T. Γ' σ. 718 ἀναγινώσκομεν «ὁ μὲν τοι Βοτανειάτης ἐκ διαφορῶν γενῶν ἐαντιῶ προσποισάμενος τάγματα καὶ Τούρκους²⁾ προσεταιρισάτο, ὧν ἐξεῖχεν ὁ Κουτλουμούς τῶν παρὰ Πέρσαις τυγχάνων περιφανῶν, ὅς τῷ Σουλτᾶνῳ κατὰ γένος προσήκων περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτῷ διεφέρετο καὶ πρὸς πολέμους ἤδη χωρεῖν ἠτοιμάζετο... ἐπὶ τούτοις γενομένων ἐκείνοις συμβάσεων ὁ Κουτλουμούς εἰς τὴν ὑπὸ Ρωμαίους ἐγένετο καὶ τῷ Βοτανειάτῃ συνεστρατεύετο».

Λαγοθήρας ἢ Λαγοθῆραι; Λαγοθήρας χωρίον τῆς ἐπαρχίας Μεγάλου Τσεκμετζέ κατφεῖτο ἀπὸ 80—100 οἰκογενείας Ἑλληνικὰς πρὸς βορρᾶν τῆς Καλλικρατείας, ἀπέχον αὐτῆς περὶ μίαν ὥραν. Τοῦ ὀνόματος τοῦ χωρίου τούτου διπλὴν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν παραγωγὴν καὶ ἀναλόγως γράφοντες μὲ ὦ ἂν ὑποθέσωμεν ὡς λαγῶν θήρας, ἢ ἀπὸ στρατηγοῦ τινος τοῦ Φιλίππου ἐλθόντος μετ' αὐτοῦ κατὰ τὴν πολιορκίαν τοῦ Βυζαντίου περὶ τὰ 304 π. Χ. ὡς καὶ τὰ ἀγροκήπια Ἀμύντος καὶ Φίλιππος, περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐγράψαμεν.

Λαχανάκιοι καὶ Μπασὰ-Δάχανα. Ἐκ τούτων τὸ μὲν πρῶτον ἀγροκήπιον τῆς ἐπαρχίας Μεγ. Τζεκμετζέ περὶ τὴν 1—1 1/2 ὥραν ἀπέχον αὐτοῦ, τὸ δὲ δεύτερον ὁμοίως ἀγροκήπιον ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἡρακλείας. Ἀμφότερα νομίζω ὅτι ἔλαβον τὸ ὄνομα ἀπὸ τὸν περίφημον Βυζαντινὸν στρατηγὸν Λαχανοδράκοντα. Ἐνδυναμώνει δὲ περισσύτερον τὴν ἰδέαν μου ἡ

¹⁾ Τὸ Βυζάντιον.

²⁾ Τοιοῦτοτρόπως φαίνεται ὅτι διὰ τῆς φιλαρχίας καὶ ἀντιζηλίας ἐφέραμεν μόνοι μας καὶ τοὺς Φράγκους κατ' ἀρχὰς καὶ τοὺς Τούρκους ὕστερον.

εἰς τὸ δεύτερον προσθήκη ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς λέξεως «Μπασᾶ», ἥτις παρὰ Τούρκους σημαίνει ἀρχηγός ἢ πρόκριτος, ἐκτὸς ἂν νομισώμεν ὅτι ἐκ τοῦ Πασᾶ-λάχανα μετέπεσεν εἰς τὸ Μπασᾶ ἦτοι πασᾶς Λάχανα. Λαχανάτους, χωρίον, ἀναφέρει ὁ μακαρίτης Ζαμπέλιος εἰς τὰ Ἱταλοελληνικά σ. 55. Λαχανιά, χωρίον, ἀναφέρει ὁ κ. Ξανθουδίδης ἐν πραγματείᾳ του «Ἐπαρχία καὶ πόλεις Κρήτης» (Ἐπετ. Βυζαντ. σπουδῶν 1926 σ. 65), ἐν Ρόδῳ καὶ ἐν Κρήτῃ, ἀλλὰ φαίνεται ἀποδίδων μᾶλλον εἰς τὴν πέριξ τοῦ δευτέρου (δηλ. τοῦ τῆς Κρήτης) ἀφθονίαν λαχανοκήπων.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΕΝΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ, ΚΩΜΟΠΟΛΕΩΝ, ΧΩΡΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

Α. 1 Ἀγαθούπολις, κωμόπολις ἐπαρχίας Σωζοαγαθουπόλεως.—2) Ἀγίασμα, χωρίον ἐπαρχίας Μετρῶν.—3) Ἀγιασματάκι, χωρίον ἐπαρχίας Μετρῶν.—4) Ἀγιπᾶς, χωρίον ἐπαρχίας Μεγάλου Τζεκμετζέ.—5) Ἅγιος Στέφανος, χωρίον ἐπαρχίας Μεγάλου Τζεκμετζέ.—6) Ἀγγούρια, ἀγροικήπιον ἐπαρχίας Μεγάλου Τζεκμετζέ.—7) Ἀγγιάλος, πόλις ἔδρα ἐπαρχίας.—8) Ἀδριανούπολις, πόλις ἔδρα νομοῦ.—9) Αἶνος, πόλις ἔδρα ἐπαρχίας.—10) Ἀκαλάκι, χωρίον ἐπαρχίας Μετρῶν.—11) Ἀκραντίνα, τοποθεσία ἐπαρχίας Μεγάλου Τζεκμετζέ.—12) Ἀμυγδαλιά, χωρίον ἐπαρχίας Καλλιπόλεως.—13) Ἀμύντος, ἀγροικήπιον ἐπαρχίας Τζεκμετζέ.—14) Ἀδδήμι, χωρίον ἐπαρχίας Γάνου.—15) Ἀρμασα, χωρίον ἐπαρχίας Σηλυβρίας.—16) Ἀσνός, χωρίον ἐπαρχίας Μετρῶν.—17) Ἀνκάρο, χωρίον ἐπαρχίας 40 Ἐκκλησιῶν.

Β. 18) Βιζύη, πόλις ἔδρα ἐπαρχίας.

Γ. 19) Γαλατάρια, χωρίον ἐπαρχίας Τζεκμετζέ.—20) Γαλατᾶς, χωρίον ἐπαρχίας Καλλιπόλεως.—21) Γάνος, πόλις, ἔδρα ἐπαρχίας.—22) Γαρδᾶς, χωρίον ἐπαρχίας Τζεκμετζέ.—23) Γιαλούς, χωρίον ἐπαρχίας Τζεκμετζέ.—24) Γεροστάκι, τοποθεσία ἐπαρχίας Μετρῶν.—25) Γιασώρηνη, χωρίον Αἶνου.

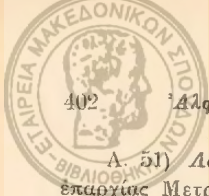
Δ. 26) Δελιῶνες, χωρίον ἐπαρχίας Μετρῶν.—27) Δέρκοι, χωρίον ἐπαρχίας Μετρῶν.—28) Δημοκράνεια, χωρίον ἐπαρχίας Τζεκμετζέ.—29) Διδυμότειχον, πόλις ἔδρα ἐπαρχίας.

Ε. 30) Ἐξαμίλι, χωρίον ἐπαρχίας Καλλιπόλεως.—31) Ἐξάστερον, χωρίον ἐπαρχίας Τζεκμετζέ.—32) Ἐπιβάται, χωρίον ἐπαρχίας Σηλυβρίας.

Ζ. 33) Ζάκα-δερές, τοποθεσία ἐπαρχίας Μετρῶν.

Η. 34) Ἡράκλεια, πόλις, ἔδρα ἐπαρχίας.—35) Ἡρακλείτσα, χωρίον ἐπαρχίας Γάνου.

Κ. 36) Καλαβρή, χωρίον ἐπαρχίας Σηλυβρίας.—37) Καλιό, χωρίον ἐπαρχίας Τζεκμετζέ.—38) Καλλικράτεια, κωμόπολις ἐπαρχίας Τζεκμετζέ.—39) Καλφᾶς, χωρίον ἐπαρχίας Τζεκμετζέ.—40) Κασταμονή, χωρίον ἐπαρχίας Γάνου.—41) Καστανιές, χωρίον ἐπαρχίας Μετρῶν.—42) Καλοφέρει, χωρίον.—43) Καλλιπόλις, πόλις ἔδρα ἐπαρχίας.—44) Καλύθια, χωρίον ἐπαρχίας Μαλγάρων.—45) Καρδίτζα, χωρίον ἐπαρχίας Καλλιπόλεως.—46) Κεσάνη, πόλις ἔδρα ἐπαρχίας.—47) Κλαδιανά, ἀγροικήπιον ἐπαρχίας Μετρῶν.—48) Κούναλη, συνοικία Ραιδεστοῦ.—49) Κριθιά, χωρίον ἐπαρχίας Καλλιπόλεως.—50) Κροῦσα, ἀγροικήπιον ἐπαρχίας Μετρῶν.

Α. 51) *Λαγοθήραι*, χωρίον ἐπαρχίας Τζεκμετζέ.—52) *Λαχανάκιοι*, ἀγροκήπιον ἐπαρχίας Μετρῶν.—53) *Λίτραι*, χωρίον ἐπαρχίας Τζεκμετζέ.

Μ. 54) *Μαγαρίσι*, χωρίον ἐπαρχίας Κεσσάνης.—55) *Μάδντος*, κωμόπολις ἐπαρχίας Καλλιπόλεως.—56) *Μάκρη*, κωμόπολις.—57) *Μάλαρα*, πόλις.—58) *Μάνδρα*, χωρίον ἐπαρχίας Τζορλου.—59) *Μανούκα*, χωρίον ἐπαρχίας Τζορλου.—60) *Μακροχώρι*, χωρίον παρὰ τὴν Κων/πολιν.—61) *Μαρτινάκι*, ἀγροκήπιον ἐπαρχίας Μετρῶν.—62) *Μαζώνεια*, πόλις, ἔδρα ἐπαρχίας.—63) *Μαύραις*, χωρίον ἐπαρχίας Κεσσάνης.—64) *Μεσημβρία*, πόλις.—65) *Μεσσηνή*, χωρίον ἐπαρχίας Τζορλου.—66) *Μέτραι*, πόλις.—67) *Μήδεια*, πόλις.—68) *Μυριόφυτον*, πόλις.

Ν. 69) *Νεοχωράκι*, χωρίον ἔδρα Γάνου.—70) *Νεοχώρι*, χωρίον ἐπαρχίας Μετρῶν.

Ξ. 71) *Σάνθη*, πόλις.

Ο. 72) *Οἰκονομεῖον*, χωρίον ἐπαρχίας Τζεκμετζέ.

Π. 73) *Παλαιὰ Ἡράκλεια*, ἀγροκήπιον ἐπαρχίας Ἡρακλείας.—74) *Πάνιδον*, χωρίον ἐπαρχίας Ραιδεστοῦ.—75) *Περίστασις*, κωμόπολις.—76) *Πετεινοχώρι*, χωρίον ἐπαρχίας Τζεκμετζέ.—77) *Πλάγιον*, χωρίον ἐπαρχίας Τζεκμετζέ.—78) *Πλαγιάρι*, χωρίον ἐπαρχίας Καλλιπόλεως.—79) *Πλάτανος*, χωρίον ἐπαρχίας Γάνου.—80) *Πύργος*, χωρίον ἐπαρχίας Μετρῶν.

Ρ. 81) *Ραιδεστός*, πόλις.

Σ. 82) *Σηλυβρία*, πόλις.—83) *Σαρανταπῆχυ*, ἀγροκήπιον ἐπαρχίας Μετρῶν.—84) *Συνοῖκι (Συνικλή)*, χωρίον ἐπαρχίας Σηλυβρίας.—85) *Σιρέντζιον*, χωρίον ἐπαρχίας Μετρῶν.—86) *Σκεπασιός*, χωρίον ἐπαρχίας Λουλεβουργίας.—87) *Σκοπός*, χωρίον ἐπαρχίας Λουλεβουργίας.—88) *Σουφλί*, πόλις.—89) *Σοφίδες*, χωρίον ἐπαρχίας Λουλεβουργίας.—90) *Σπάρτα κουλέ*, ἀγροκήπιον ἐπαρχίας Μετρῶν.—91) *Στενήμαχος*, πόλις.—92) *Στριβοῦ*, τοποθεσία ἐπαρχίας Σηλυβρίας.

Τ. 93) *Τάρφα*, χωρίον ἐπαρχίας Μετρῶν.—94) *Τυρολόη*, πόλις.

Υ. 95) *Ὑψαλα*.

Φ. 96) *Φανάριον*, χωρίον ἐπαρχίας Σηλυβρίας.—97) *Φαναράκι*, χωρίον ἐπαρχίας Μετρῶν.—98) *Φανασάκρες ἢ Θαλασσάκρες*, χωρίον Τζεκμετζέ.—99) *Φέραι*, κωμόπολις Κεσσάνης.—100) *Φιλιμπόζ*, ἀγροκήπιον Τζεκμετζέ.—101) *Φιλιππούπολις*, πόλις.

Χ. 102) *Χάραλα*, χωρίον ἐπαρχίας Μαλγάρων.—103) *Χαριούπολις*, κωμόπολις.